

Juryrapport Duurzame Lintjes

Het Duurzame Lintje

Sinds 2008 reikt een minister namens Duurzame Dinsdag het Nationale Duurzame Lintje uit. Deze onderscheiding is de enige in zijn soort op het gebied van duurzaamheid in Nederland. Het Duurzame Lintje is een onderscheiding voor personen die zich zonder eigen belang al jarenlang inzetten voor een duurzamere samenleving. Het Duurzame Lintje heeft daarmee een unieke waardering voor de wijze waarop deze mensen zich ingespannen hebben, soms tegen de stroom in.

Samenstelling jury Duurzame Dinsdag 2014

De onderscheidingen zijn toegekend door een jury, bestaande uit:

Juryvoorzitter

Maurits Groen
Directeur mauritsgroen.mgmc

Juryleden

Dink Ripmeester
ZZP'er werkzaam als onafhankelijk bevrachtings makelaar tevens landelijk voorzitter van de branche: de Nederlandse Zeebevrachtings Sociëteit.

Hans Overdiep
Manager Energietransitie bij GasTerra

Hak van Nispen tot Pannerden
Directeur SME Advies

Ties Mouwen
Jongerenvertegenwoordiger Duurzame Ontwikkeling naar de Verenigde Naties.

Frans Nauta
Deputy Director Entrepreneurship Climate-KIC

Frans Rooijers
Director, CE Delft

Winnaars

Ook dit jaar erkent de jury uit de vele voordrachten enkele bijzondere personen:

Jan van Betten

Jan van Betten bekleedde topfuncties bij KPN en de uitgever Reed Elsevier. In 2010 startte hij het duurzaamheidsplatform [Nudge](#), wat vertaald kan worden als 'zetje' en staat voor 'New Union for the Development of a Green Economy'. Meer dan 27.000 mensen en bedrijven hebben zich inmiddels aangesloten bij Nudge.

Van Betten gelooft in 'verandering van onderop'. Het is zijn overtuiging dat er heel veel mensen zijn die echt een verschil willen maken. Maar deze mensen moeten in elkaars netwerk terecht komen zodat ze elkaar kunnen ondersteunen en versterken. Nudge verbindt duurzaamheidsinitiatieven uit de samenleving met bedrijven en organisaties waardoor deze initiatieven versterkt en versneld worden. In september 2010 organiseerde Van Betten de eerste 'Nudge Leadership Challenge' waarbij 120 professionals met elkaar de strijd aangingen voor de titel 'Best Young Leaders in Sustainability 2012'.

In het najaar van 2013 werd hieraan vervolg gegeven. Jan van Betten richt zich met zijn expertise binnen het Green Team vooral op de kleine en grote 'zetjes' die het verduurzamingsproces soms nodig heeft.

Motivatie van de jury

Jan van Betten has come a long way. Hij heeft tot z'n 50 jaar gewerkt in een industrie die je er absoluut niet van kan beschuldigen iets met duurzaamheid te maken te hebben. Dat begon zelfs bij de tabaksindustrie. Later bij Reed Elsevier Duitsland besloot Jan dat hij zijn kennis, ervaring en netwerk heel goed zou kunnen inzetten voor een duurzame samenleving. Hij heeft daarvoor ook zijn persoonlijke financiële middelen ingezet om Nudge op te zetten. Nudge is een organisatie die mensen wil helpen, zowel individuen als bedrijven, en ze een duwtje geeft om aan partijen te verbinden. Door kleine stappen te zetten en daarmee mensen aan te moedigen om ook verdere stappen te ondernemen. Het is een gigantische problematiek dat mensen ontmoedigd raken en hij is in staat om op uiteenlopende manieren de CEO's voor morgen te enthousiasmeren en nu al uit te dagen om hun leiderschap te tonen op het gebied van duurzaamheid.

Jan Rotmans

Jan Rotmans is een maatschappelijk gedreven wetenschapper, met ruim tweehonderd publicaties op het gebied van klimaatverandering, global change modellering, duurzame ontwikkeling, transities en systeeminnovaties.

Na zijn promotieonderzoek en zijn werk bij RIVM werd hij in 1997 professor bij de Universiteit van Maastricht ([ICIS](#), International Centre for Integrative Studies). In september 2004 heeft hij het onderzoeksinstituut DRIFT ([Dutch Research Institute For Transitions](#)) opgericht. Daarmee werd hij professor in transities en transitie management aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Naast zijn wetenschappelijk werk (lokaal, nationaal en internationaal) wil hij ook een bijdrage leveren aan de maatschappij. Hij wil een weg banen naar een duurzame samenleving. Daarvoor is een ingrijpende omslag, een transitie, noodzakelijk. Met zijn kennis wil hij graag als het ware de spelregels opstellen van hoe dat moet, zodat daarna creatievelingen uit alle hoeken van de maatschappij daarmee aan de slag kunnen. Of het nou om een duurzaam project, regio, of sector gaat.

Om Nederland duurzamer te maken heeft hij in 2007 de stichting [Urgenda](#) opgericht samen met een groep andere koplopers. Als bestuurslid probeert hij zoveel mogelijk mensen mee te krijgen in een nieuwe beweging. Jan Rotmans ziet dat de huidige crisis verder gaat dan alleen een economische crisis: *'Het is een botsing tussen de oude, centraal geleide, verticale samenleving met nieuwe, decentrale, horizontale samenleving. We zijn nog niet aan het einde, want wat we nu meemaken is enkel een voorbode. Binnenkort zullen de ecologische systeemcrises elkaar opvolgen. Grondstoffen en energie worden schaars en het klimaat verandert snel. Deze processen zorgen er samen voor dat de samenleving een ingrijpende transitie doormaakt.'*

Motivatie van de jury

Jan Rotmans is al vanaf zijn studententijd op een hele bijzondere manier bezig geweest om vanuit de wetenschap duurzaamheid op de agenda te zetten. Hij heeft als eerste computermodellen geschreven op basis waarvan Intergovernmental Climate Change hun werkzaamheden is gaan baseren. Rotmans heeft 15 jaar geleden als eerste een grondig wetenschappelijk onderbouwde transitietheorie geschreven. Hij is degene die vanuit de wetenschap de brug heeft weten te slaan naar zowel de samenleving als het bedrijfsleven, door o.a. Urgenda op te richten. Urgenda is een maatschappelijke platform waarin mensen vanuit de bedrijfslevenoverheid, wetenschap, samenleving, politiek, natuur- en milieu-organisaties, als doetank de transitie proberen vorm te geven. Hij is ook de activistische professor die het aanduift om in het hol van de leeuw de CEO's en hun juridische staven te confronteren met hun verantwoordelijkheid om de overgang te bewerkstelligen van een fossiele naar een duurzame economie. Recent heeft hij een belangrijke rol gespeeld bij het tot stand komen van het energieakkoord, waarbij hij door zijn radicale positie er gunstiger is uitgekomen, al had het nog verder gekund.

Jan Terlouw

In 1948 begon hij zijn studie wis- en natuurkunde aan de Rijksuniversiteit Utrecht, waarin hij in 1956 zijn doctoraalexamen behaalde. Tijdens zijn studie vervulde hij zijn eerste echte bestuursfunctie, als bestuurslid van studievereniging A-E, voorloper van het huidige A-Eskwadraat, en deed vervolgens dertien jaar lang wetenschappelijk onderzoek. In 1964 promoveerde hij op onderzoek naar kernfusie.

Na jaren van onderzoek besloot Terlouw dat hij andere dingen wilde doen in het leven. Hij werd kinderboekenschrijver en politicus. In 1970 debuteerde hij met zijn eerste boeken 'Pjotr' en 'Oom Willibrord', en werd hij actief als gemeenteraadslid. In 1971 kwam hij voor D66 in de Tweede Kamer. Twee jaar later werd hij fractievoorzitter. Onder zijn leiding kwam D66 uit een diep dal, en behaalde de partij in 1981 een grote verkiezingsoverwinning. Terlouw werd minister van Economische Zaken, en vicepremier, in de kabinetten-Van Agt II en III. Het laatste kabinet was slechts een kort leven beschoren. Na de verkiezingsnederlaag van D66 in 1982 verliet hij de politiek. Hij ging in 1983 in Parijs werken, als secretaris-generaal van de Conferentie van Europese transportministers. In 1991 werd hij benoemd tot Commissaris van de Koningin in Gelderland. In deze functie liet hij in januari 1995 grote gebieden tussen de grote rivieren evacueren in verband met dreigend hoog water. In 1999 werd Terlouw senator in de Eerste Kamer.

Sinds 2009 is Terlouw voorzitter van de projectgroep Aalherstel, waar hij zich samen met onder meer natuurorganisaties, geadviseerd door wetenschappers, inzet voor het herstel van de bedreigde aal. Terlouw is actief voorvechter van mensen- en dierenrechten en was ambassadeur van Stichting Varkens in Nood. Tijdens de Waterschapsverkiezingen van 2008 voerde Terlouw campagne voor de partij *Water Natuurlijk*.

Terlouw heeft een aantal boeken geschreven; voornamelijk jeugdliteratuur. Zijn politieke achtergrond schijnt door omdat zijn boeken vaak eigentijdse problemen aan de orde stellen, zoals het milieu, de politiek of de geschiedenis. Ook dringt in de boeken vaak de boodschap van de democratie, het vrije woord, het liberalisme en anti-extremisme door.

Motivatie van de jury

Jan Terlouw was al voordat hij minister van Economische Zaken en vice-premier werd, als schrijver van kinderboeken nauw betrokken bij de problematiek van duurzaamheid. Hij heeft hele generaties, zonder te belerend te zijn, aangezet om na te denken over duurzaamheid. Terlouw is zelfs op hoge leeftijd nog vol deskundigheid in staat is om op eenvoudige manier het belang van duurzaamheid, gepassioneerd over te brengen. Hij ontvangt het Duurzaam Lintje als erkenning voor zijn hele oeuvre.

Laurentien van Oranje

Na de middelbare school studeerde Laurentien van Oranje geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Groningen waar zij in 1986 haar propedeuse behaalde. Hierna studeerde ze politieke wetenschappen in Londen (Bachelor of Arts in 1989) en journalistiek aan de Universiteit van Californie-Berkeley (Master of Journalism in 1991).

Na haar studie werkte zij een klein jaar bij CNN in Atlanta. In mei 1992 vertrok ze naar Brussel, waar ze achtereenvolgens bij het Belmont European Policy Centre en bij Philip Morris werkte. In 1997 werd ze plaatsvervangend directeur van een PR-bureau en in 2000 lid van de directie van de Brusselse vestiging van Adamson BSMG Worldwide. Van juli 2001 tot mei 2003 was zij werkzaam bij de Londense vestiging van hetzelfde adviesbureau. Sinds mei 2003 is zij actief als onafhankelijk communicatieadviseur in Brussel.

Als lid van het Koninklijk Huis voert prinses Laurentien af en toe representatieve werkzaamheden uit. Daarnaast is zij bij speciale gebeurtenissen, zoals Koninginnedag en Prinsjesdag, als lid van het Koninklijk Huis aanwezig. Ook zet ze zich in voor projecten ter bestrijding van laaggeletterdheid in Nederland.

Sinds 2001 zet Laurentien zich in voor de bevordering van alfabetisering (zij gaf eerder in Brussel als vrijwilligster al les aan analfabeten). Zij richt zich met name op projecten die als doel hebben de laaggeletterdheid onder volwassenen te bestrijden. Daarnaast richt zij zich ook op initiatieven rondom leesbevordering onder kinderen en jongeren. Ze schreef in 2009 haar eerste kinderboek *Mr. Finney en de wereld op zijn kop*. De illustraties werden verzorgd door Sieb Posthuma.

Motivatie van de jury

Door de 'Missing Chapter Foundation' is ze in staat geweest om kinderen, die de toekomst hebben, te verbinden aan CEO's van grote organisaties. Deze 'CEO's' werden daardoor gedwongen op een andere manier na te denken en te handelen over hun verantwoordelijkheid voor een volgende generatie. Het dapper van haar dat zij, vanuit haar bijzondere positie, bereid is om haar nek uit te steken. Daarnaast prijst de jury haar werk als schrijfster van kinderboeken, waarin zij de problematiek van duurzaamheid en natuurbehoud voor kinderen op begrijpelijke wijze en aantrekkelijke manier aan de orde stelt. Ook mede door haar positie krijgt ze veel aandacht, maar 'hoge bomen vangen veel wind'. Hierdoor ligt de lat vaak hoog en wordt zij door critici ook niet gespaard. De jury heeft grote waardering voor de wijze waarop zij, bij welke gelegenheid zij wordt uitgenodigd, blijkt geeft van persoonlijke betrokkenheid en met verstand van zaken zich inzet voor een duurzame samenleving. Onlangs reikte zij de Klimaatpenning uit in het kader van duurzame energie.

